Ajánló

A Baracskai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és az Annamajori Kft. története. Baracska. Baracskai Országos Bv. Intézet. 2003. 105 oldal. Ár nélkül.

A Baracskai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet létrejöttének 50. évfordulójára készült kiadvány együtt tárgyalja az intézet és a kft. történetét, hiszen az külön-külön nem is lenne lehetséges. Az intézet elődjének alapítására 1953. március 1-jén került sor Bv. Munkahely Parancsnokság Baracska néven, az elítéltek munkáltatását biztosító gazdaságot – a mai kft. elődjét – szintén ezidőtájt alapították meg KÖMI-203. sz. Annamajori Célgazdaság elnevezéssel.

Az intézet, illetve a kft. történetét tárgyaló rész – amelyet Mészáros Lajos ny. bv. alezredes írt – lényegre törő tömörséggel foglalja össze a legfontosabb történéseket, s fontos adatokkal szolgál a személyi állomány alakulására vonatkozóan is. Ezt követően gazdag képanyag idézi fel a múlt és a közelmúlt eseményeit. Ezután érdekes térképvázlatok következnek a könyvben, amelyek a különböző körleteket, s azok változásait mutatják be. A kötet végén az 1988. augusztus 1-jei keltezésű, „Az elítélt önkormányzat szervezeti működési szabályzata" című dokumentummal ismerkedhet meg az olvasó. Mint ismeretes: a nyolcvanas években kibontakozott elítélt önkormányzati rendszer, amely nagy hatással volt a magyar büntetés-végrehajtás akkori rendszerére, először Baracskán jött létre.

A Kuchta Attila bv. alezredes és Szeidl Tamás bv. százados által szerkesztett kiadvány méltó módon állít emléket az ötvenéves jubileumnak, továbbá informatívan, adatokban gazdagon dolgozza fel a Baracskai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és az Annamajori Kft. eddigi történetét.

Emlékkönyv a kecskeméti büntetés-végrehajtási intézet fennállásának centenáriumára. Összeállította: dr. Lőrincz József. Kecskemét. Bács-Kiskun Megyei Bv. Intézet. 204. 72 oldal. Ár nélkül.

A kiadvány a Kecskeméten 1904-ben felavatott Királyi Törvényházzal egy építészeti egységben létesített Királyi Törvényházi Fogház megalakulásának és évszázados fennállásának állít emléket, ugyanakkor kellő módon jeleníti meg az intézet mai életét is.

A könyv tartalma három fő részre tagolódik. A kötetet összeállító dr. Lőrincz József előszavát követő első rész a Királyi Törvényházi Fogház előzményeire, a Kiskun Kerület tömlöcére és börtönére tekint vissza. A második rész a Kecskeméti Királyi Fogház létrehozásának történetét dolgozza fel – korabeli szemelvények segítségével. „Az Európai Unió kapujában" című harmadik rész pedig a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet elmúlt tizenöt évét állítja az olvasó elé.

A könyv részletesen mutatja be az intézet II. számú egysége létrejöttének körülményeit és az intézet napjainkra kialakult bonyolult feladatrendszerét. (Az intézet I. sz. egysége „hagyományos" megyei ház, a II. sz. egységben található a – félig nyitott – B-C körlet, a Fiatalkorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete és az Anya-gyermek részleg.)

Tüske János bv. ezredes, intézetparancsnok utószavát követően színes képek elevenítik fel az intézet múltját és jelenét.

A kiadvány – amelynek összeállításban Csapó József, Gaál Béla, Idzig Zoltán, Szécsényi László és Zsigárdi Béláné működött közre – kiválóan teljesíti kettős szerepét: azt, hogy reprezentatív legyen és azt, hogy minél több információkat nyújtson.

Haller József: Miért agresszív az ember? Bp. Osiris Kiadó. 2005. 126 oldal. 2480 Ft

A szerző szerint az agresszivitást három különböző irányból szokás megközelíteni, és minden megközelítés más-más tudományág hatáskörébe utalja a megoldást.

Az első szerint az agresszivitásért nem az egyén, hanem a társadalom felelős, mert eltorzítja tagjainak személyiségét. Ez a megközelítés az oknyomozás feladatát a szociológia és pszichológia hatáskörébe utalja. A második azt vallja, hogy az ember azért folyamodik erőszakhoz (agresszióhoz), hogy tisztességtelen előnyökhöz jusson másokkal szemben. Ebben a megközelítésben az agresszió a jogtudomány hatókörébe tartozik, és megfékezése a bűnüldözés feladata. A harmadik vélekedés szerint az agresszivitás idegrendszeri zavarokra vezethető vissza. Ebben a megközelítésben az agresszió orvosi problémává válik, amelyre gyógyszert kell szedni.

A könyv mindhárom megközelítés mellett és ellen hoz fel érveket, ezáltal mintegy komplexen vizsgálja az agressziót.

A bevezető fejezetet követő anyagrész arra a kérdésre keresi a választ, hogy: Mikor és hogyan agreszszív az ember? A harmadik fejezet az agresszió okait tekinti át, a negyedik az agresszió gyógyítását tárgyalja. A kötet zárszavában a szerző leszögezi, hogy bármennyire is nehéz az agresszió kezelése, foglakoznunk kell vele, hiszen a társadalom működése, közérzetünk és egészségünk semmitől sem függ olyan mértékben, mint éppen az agressziótól.

A kiadvány magas szintű ismeretbővítést nyújt olvasóinak – oly módon olvasmányos, hogy közben tudományos jellegét is megőrzi.

Intravénás droghasználat és közegészségügy. Szerkesztette Csernus Eszter, Dénes Balázs. Bp. Társaság a Szabadságjogokért. 2004. 223 oldal. (TASZ Drogpolitikai Füzetek 6. szám.) Ár nélkül.

A WHO jelentései szerint a HIV/AIDS járvány immáron negyedik hulláma rohamosan terjed a volt Szovjetunió tagállamaiban, mindeközben Nyugat-Európában a hepatitis C vírusok terjedése okoz aggodalmat. Mindkét esetben az intravénás droghasználók jelentik a leginkább veszélyeztetett réteget.

Jelen kötet az intravénás drogfogyasztás és az azzal régiónkban sajnálatos módon együtt járó fertőző betegségek kapcsolatát igyekszik feltárni – hangsúlyozva mind az emberi jogi, mind az ártalomcsökkentő szemlélet fontosságát.

A fentiek szellemében a könyv első két fejezete a hepatitis C járványt és a HIV/AIDS járványveszélyt vizsgálja a hazai intravénás drogfogyasztók körében, illetve azt elemzi, mennyiben felel meg a jelenleg Magyarországon rendelkezésre álló HIV

és hepatitis szűrőhálózat a modern közegészségügyi szemlélet által megkívántaknak. A harmadik fejezet a hepatitis C fertőzöttek helyzetét mutatja be.

A negyedik fejezet a „Drog és HIV/AIDS a büntetés-végrehajtásban" címet viseli, amely részben nemzetközi kitekintést nyújt, részben pedig a hazai büntetés-végrehajtás keretein belül vizsgálja a drogkérdés jogi szabályozását és gyakorlatát. E fejezet több problémát is felvet, és ajánlásokat is megfogalmaz.

A kötet utószava szerint a hazai, kedvező képet mutató HIV-helyzet „nem átgondolt és magalapozott intézkedések eredménye, hanem csupán egy szerencsés állapot – mely azonban elképzelhetetlenül rövid idő alatt fordulhat rosszra, sőt tragikusra".

Kriminológiai tanulmányok 42. Szerkesztette dr. Irk Ferenc. Bp. Országos Kriminológiai Intézet. 2005. 387 oldal. Ár nélkül.

Az Országos Kriminológiai Intézet (továbbiakban OKRI) évente megjelenő tanulmánykötetében ezúttal nem szerepel olyan tanulmány, amely a büntetés-végrehajtást közvetlenül érintené, a kiadványban szereplő témák azonban ezúttal is rendkívül érdekesek.

Az OKRI igazgatója, a kötetet szerkesztő dr. Irk Ferenc előszavát követően a könyv első részében azok a tanulmányok szerepelnek, amelyek az *Áldozatok és vélemények* elnevezésű projekt számára készültek. Ezekre – terjedelmi okokból – az Ajánló nem ér ki.

A második rész az elmúlt másfél évtized jellemző bűncselekményfajtáit állítja középpontba. Fehér Lenke az illegális migráció, embercsempészet, emberkereskedelem kérdéskörét járja körül, Windt Szandra az illegális bevándorlás dél-európai jellemzőiről ír. Parti Katalin az e-bűnözést, Tilki Katalin a környezetvédelmi szabálysértéseket választotta tanulmánya témájául. Fülöp Ágnes és Nagy Emese a fiatalkorúak büntetőjogában fellelhető új törekvésekkel, Bolyky Orsolya és Sárik Eszter pedig a bűnelkövetővé vált fiatalkorúak családi hátterével, gyermekkori problémáival foglalkozik. Gyurkó Szilvia tanulmánya a helyreállító igazságszolgáltatási technikák alkalmazásának – a családon belüli erőszak eseteiben alkalmazható – lehetőségeit vizsgálja. Kiss Anna dolgozata az ún. adhéziós eljárásnak a büntetőeljárásban betöltött szerepét mutatja be.

A bűnügyi tudományok iránt érdeklődő szakmai közönség érdeklődésére az OKRI legújabb évkönyve – a korábbi évek kiadványaihoz hasonlóan – méltán számíthat.

Zrinszky László: Neveléselmélet. Bp. Műszaki Kiadó. 2002. 336 oldal. (Pedagógus könyvek sorozat) 2930 Ft.

A kötet szerzője a neveléstudomány doktora, az ELTE Neveléstudományi Intézetének, valamint a Pécsi Tudományegyetem és az egri Eszterházy Károly Főiskola oktatója. Kutatási területei – a neveléselméleten kívül – az andragógia és a kommunikációelmélet pedagógiai alkalmazásai.

A könyv két fő részre oszlik. Az első rész – amely az *Általános neveléselmélet* címet viseli – viszonylag elvontabb síkon mozog, de bizonyos esetekben a nevelés konkrét, aktuális kérdéseire is kitér. A második – nagyobb – rész, a *Differenciális neveléselmélet* címet viseli – viszonylag elvontabb síkon mozog, de bizonyos esetekben a nevelés konkrét, aktuális kérdéseire is kitér. A második – nagyobb – rész, a *Differenciális nevelésel-*

mélet elsősorban a nevelés tartalmi elágazásaival, csomópontjaival foglalkozik. Ugyanitt esik szó – részben a tartalmakhoz csatolva, részben önállóan – a nevelési módszerekről, az ezektől alig elválasztható nevelési kommunikációról, valamint a nevelés eredményességének meghatározásáról is.

A kiadvány több egyetemen és főiskolán vizsgaanyag. Magában foglalja mindazokat a neveléselméleti témákat, amelyek a legtöbb tanárképző intézmény programjában és vizsgakövetelményében szerepelnek. A hallgatók, a tanárjelöltek jobb felkészülését segíti, hogy a fejezeteket ún. problémafelvető kérdések vezetik be, illetve az adott témára utaló kérdések és feladatok zárják.

A kiválóan szerkesztett, a neveléselmélet legelvontabb témáit is olvasmányosan és gyakorlat-közelien tárgyaló könyvet bőséges irodalomjegyzék, név- és tárgymutató egészíti ki.

Deák Ferenc István

(Válogatás a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Szakkönyvtára legújabb szerzeményeiből